

Protiv Papina pozdrava »Dragi Hrvati!«

Tomislav Vuković

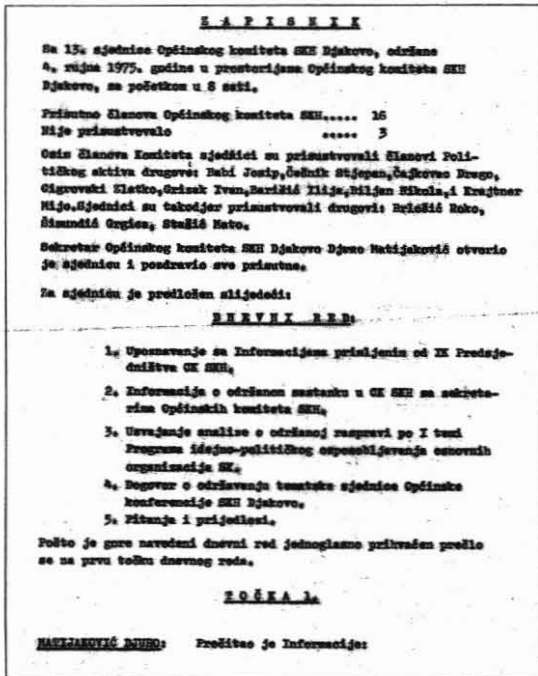
I površnim poznavateljima tzv. marksističke filozofije, ako se danas ona uopće i može zvati filozofijom u klasičnom poimanju, lako je doći do zaključka da je kategorija »klasnoga« u samome središtu njezina teorijskog promišljanja i praktičnoga ozbiljenja. U takvom marksističkom ideološko-revolucionarnom okviru, kategorija »nacionalnoga« bila je ne samo zastopljena nego i nepoželjna te, najblaže rečeno, štetna, pa su se protiv nje jugoslavenske vlasti borile svim raspoloživim sredstvima. Zbog takvog izopačenog poimanja nacionalnih vrijednosti sljedbenici marksističke ideologije svih vrsta i oblika slijepo i poslušno zatirali su svaku pojavu nacionalnog i rodoljubnog u svojim sredinama u ime »klase«, »avangarde«, »revolucije«, »komunizma«, »besklasno društva« (a u jugoslavensko-hrvatskim prilikama) također u ime »jugoslavenstva«, »bratstva i jedinstva«, »antifašizma«, »SUBNOR-ovskih tekovina«, »komunizma s ljudskim licem«, »samoupravnog socijalizma«, »najvećeg sina svih jugoslavenskih naroda i narodnosti« i sl.

Zapostavljeni nacionalni interesi

Komunistička anacionalna i protunacionalna logika prevladavala je u raspravama i odlukama na svim razinama, od »najviših« (npr. o nacionalnoj samostalnosti) do »najnižih« (npr. o prigodnom pjevanju starih rodoljubnih, za komuniste »nacionalističkih« pjesama). Tako, s motrišta novije hrvatske povijesti, nije zgoroga istaknuti mišljenje jednoga od marksističkih klasika, koji je o nacionalnoj neovisnosti i samoopredjeljenju smatrao da narodi, posebice mali, »imaju pravo na samoodređenje do odjeljenja, no konzumiranje toga prava podređeno je proleterskim i revolucionarnim interesima avangarda« (istaknuo T. V.) pojedinih naroda« (Vladimir Ilić Lenjin: »Nacionalno pitanje u našem programu«, »Iskra«, 1903). Dakle, interes »avangarde« (komunističke partije, op. T. V.) bio je ispred i iznad nacionalnog interesa pojedinih naroda, što je primjenjujući na hrvatsku povijest imalo katastrofalnih posljedica. To konkretno znači da su se hrvatska »proleterska i revolucionarna avangarda«, tj. hrvatski komunisti, kao vjerni sljedbenici i sljednici izvorne marksističke ideologije, cijeli svoj vijek uz pomoć JNA, SUBNOR-a i ostalih satelitskih »naprednih društvenih snaga« borili za očuvanje Jugoslavije te fizički likvidirali, u zatvore slali i eliminirali iz svih područja javnoga života sve one koji su bili za samostalnu državu Hrvatsku. I da hrvatski komunisti zbog općih demokratskih povijesnih procesa u Europi, koje više nitko nije mogao zaustaviti, nisu sišli s pozornice društvenih i političkih zbivanja, suverene i samostalne Hrvatske države nikada ne bi bilo.

»Pojedinačno« i »opće« u povijesnome zbivanju

O tome svjedoči ne samo mnoštvo događaja iz novije hrvatske povijesti (napuštanje sabornice i dr.), nego i brojni dokumenti nastali ti-

● Prva stranica Zapisnika đakovačkih komunista

jekom polustoljetne komunističke vladavine Hrvatskom. Jedan od njih je i Zapisnik sa sjednice Općinskog komiteta SKH Đakovo, održane 4. rujna 1975, koji je zrcalo istine o hrvatskoj prošlosti i sadašnjosti. U njemu se nalaze odgovori na pitanja: Zašto su svojedobno hrvatski komunisti proganjali sve one koji su sanjali o hrvatskoj samostalnosti? Zbog čega se u današnjoj samostalnoj Hrvatskoj dodjeljuju najviša državna odličja istaknutim hrvatskim komunistima? Zapisnik je također podjedinjen svim današnjim sljedbenicima komunističkog totalita-

Hrvatska »proleterska i revolucionarna avangarda«, tj. hrvatski komunisti, kao vjerni sljedbenici i sljednici izvorne marksističke ideologije, cijeli su se svoj vijek uz pomoć JNA, SUBNOR-a i ostalih satelitskih »naprednih društvenih snaga« borili za očuvanje Jugoslavije, te fizički likvidirali, u zatvore slali i eliminirali iz svih područja javnoga života sve one koji su bili za samostalnu hrvatsku državu.

rizma. Budući da su u njemu, kao i u svim sličnim komunističkim dokumentima, Vatikan, papa, Katolička Crkva, biskupi, pa i (što je posebice zanimljivo čitateljima Glasa Koncila) jedini odobni hrvatski katolički tjednik u spomenuti u kontekstu »nacionalističke« opasnosti koja razorno šteti promicanju »klasnoga«, vrijedi ga barem površno prikazati.

Sve one hrvatske državne dužnosnike, političare, analitičare, kolumniste i ostale javne djelatnike koji na spomen nekih »nezdornih« povijesnih detalja iz doba komunizma odmah uzrujano i glasno viču da se o povijesti ne može govoriti temeljem isječaka, potrebno je uputiti na (njihovo) marksističko poimanje odnosa između »pojedinačnog« i »općeg« u slijedu povijesnih zbivanja. O tome prilično jasno i razumljivo govori talijanski marksist Antonio Labriola koji (u ovom je kontekstu važno istaknuti) nije bio nekakav disident u marksističkim krugovima, nego upravo »čvrsti« marksist, kako ga naziva još u drugoj polovici 19. stoljeća jedan od tadašnjih vo-

dećih autoriteta marksističke misli - Georgij Valentinovič Plehanov. Još davne g. 1896. u Rimu je zapisao: »I čim je povjesničar htio utvrditi neki slijed, neku vezu među događajima o kojima je pričao, morao je poraj jednostavnog pričanja iznositi i izvjesne opće poglede« (Antonio Labriola: »Materijalističko shvaćanje povijesti«, Beogradski izdavački grafički zavod, Beograd, 1976, str. 24). Dakle, Labriola ba na temelju svih »pojedinačnih« događanja u današnjoj Republici Hrvatskoj (npr. dodjela najviših državnih odličja predsjednika RH Stjepana Mesića nekadašnjem istaknutom komunističkom dužnosniku Ivi Račanu te cijeloj skupini komunističkih korifeja: Dušanu Bilandžiću, Branuku Caratanu, Dragutinu Dimitroviću, Ivi Latinu, Antunu Miloviću, Celestinu Sardeliju i Anđelku Runjiću) za, koje li ironije, »promicanje slobode i stvaranje demokracije i nezavisne države« (!?), donio »opći« zaključak koji bi ga zasigurno i razveselio: da je na djelu, očita, restauracija i revalorizacija komunističke teorije i prakse.

Šesnaest »komitetilija« i »sekretar«

Premda prostorno i vremenski udaljeni od Lenjina, Labriole i Plehanova, hrvatski su se komunisti g. 1975. u Đakovu sastali kako bi analizirali, kritizirali i planirali borbu protiv »nacionalističkih zastranjenja« koja štete i usporavaju ostvarivanje »klasnih interesa«. U zgradi Općinskog komiteta SKH Đakovo od 19 đakovačkih »komitetilija« sudjelovalo ih je 16, sa »sekretarom« Đurom Matijakovićem, a s njima i »članovi Političkog aktiva, drugovi: Josip Babi, Stjepan Češnik, Davor Čajković, Zlatko Cigrovski, Ivan Grizak, Ilija Barišić, Nikola Biljan i Mijo Krajtner. Sjednici su također

U Zapisniku sa sjednice Općinskog komiteta SKH Đakovo, održanoj 4. rujna 1975, nalaze se odgovori na pitanja: Zašto su svojedobno hrvatski komunisti proganjali sve one koji su sanjali o hrvatskoj samostalnosti? Zbog čega se u današnjoj samostalnoj Hrvatskoj dodjeljuju najviša državna odličja istaknutim hrvatskim komunistima?

prisustvovali drugovi: Roko Barišić, Grgica Šimunić, Mato Stažić« (zapisnik, str. 1). »Sekretar« Matijaković, nakon što je pozdravio »drugarice i drugove«, predložio je dnevni red od pet točaka koji je, dakako, jednoglasno prihvaćen. Već iz prve dvije točke i uvodnih riječi postaje jasno koji su bili glavni razlozi sastanka đakovačkih komunista. Naime, tadanjeg je člana Centralnog komiteta Saveza Komunista Hrvatske Ivicu Račana, koji je svoj komunistički uspon započeo nakon sloma Hrvatskoga proljeća g. 1971, trašeno zasmetao papin pozdrav hrvatskim hodočasnima u Rimu: »Dobro nam došli, dragi Hrvati«, pa je odmah predložio raspravu na svim razinama o »nacionalističkome karakteru hodočašća«. Stoga je i đakovačkim komunistima predloženo da se o toj »neprihvatljivoj pojavi« raspravlja odmah već u prve dvije točke dnevnoga reda: »Uspostavljanje s Informacijama primljenim od Predsjedništva CK SKH« i »Informacija o održanom sastanku u CK SKH sa sekretarima općinskih komiteta SKH«.

Najprije je »sekretar« pročitao službene »informacije«: »Neprijeteljaska djelatnost jugoslavenske emigracije prema našim građanima na privremenom radu u inozemstvu i njen utjecaj na tu sredinu« i »O djelovanju vjerskih zajednica iz Jugoslavije među našim građanima na privremenom radu u inozemstvu«, s napomenom da se »materijali nalaze u strogo pov. arhivi sekretara«.

Račanovi problemi s »biskupom« Pavlišićem

Potom je Rade Uzelac pojasnio i nadopunio upute iz Centralnoga komiteta: »Na sastanku CK gdje su bili sekretari općinskih komiteta Račan je u svom izlaganju posvetio pažnju djelovanju religije i religioznih akcija koje se kreću i izvan naše zemlje i unutar zemlje. Drug Račan je dosta opširno govorio o tim problemima vezano uz ovu materiju koju smo čuli, i istakao neke stvari koje nisu spomenute u ovoj informaciji. On je dosta govorio o slučaju biskupa Pavlišića iz Rijeke koji je išao u Argentinu kao misionar tih vjerskih institucija. Tu je stavljen oštar prigovor tim vjerskim zajednicama.

Drug Račan je također govorio o hodočašću u Rim, gdje se računa da je bilo oko 10.000 Jugoslavena, to je bilo sad 1. maja. To hodočašće je imalo nacionalistički karakter, što se najbolje vidi iz načina na koji se papa obratio vjernicima kada je rekao: »Dobro nam došli, dragi Hrvati«, ne spominjući ostale Jugoslavene drugih nacionalnosti« (isto, str. 2).

Za riječ se ponovno javio, očitno, vrlo agilni Matijaković: »Moramo biti stalno mobilni i stalno budni, stalno pratiti što se dešava oko nas, i o svemu što je sumnjivo moramo odmah obavijestiti ili komitete ili stanicu javne sigurnosti... Isto tako vezano uz djelovanje klera na našem području, mislim da nismo imali

nekih ozbiljnijih problema, ali morali bi se tu dogovoriti o tome kako pratiti sve to što se dešava u tim krugovima. Mi naprimjer ne pratimo kako nam prolaze te sahrane, a znamo da se na tim sahranama može i politički djelovati. Nije često da se kaže: 'Neka ti je laka hrvatska zemlja' ili 'Opraštamo se od tebe, velike Hrvaticе' itd. Prema tome, trebali bi to, možda, malo više pratiti, i tu bi se moralo dogovoriti i isključivo nekoga zadužiti za to praćenje. Kada se nalazimo na sahranama da dobro slušamo što se tamo kaže.« (isto, str. 4).

»Glas Koncila se strogo kontrolira«

Za riječ su se javili Roko Barišić, Marko Grgošević i Veljko Švarcmajer s razmišljanjima koja (zbog silne količine gluposti) uopće spomena nisu vrijedna, a Matijakovićev novi intervencijom otkriva svu bijedu i jad (hrvatskih) komunista u borbi protiv »religioznoga otuđenja«.

»Također na tom hodočašću Jugoslavena, gdje su pozdravljani samo Hrvati, karakteristično je to da se papa prvi put obratio tako vjernicima. To znači da je utjecaj reakcionarnih krugova, tih visoko crkvenih, pomalo izvršen na papu.« (isto, str. 5). Uslijedilo je »mudrovanje« o emigrantskoj »štampi« koje, dakako, nije moglo proći bez »Glasa Koncila«: »Što se tiče izlaska Glasa Koncila, njega izdaje Zagreb i on se strogo kontrolira, prije nego se dijeli. Već je u nekoliko slučajeva bio zaplijenjen jer je bilo napisano koji nisu bili u redu.« (isto, str. 6).

Tako su savjesni đakovački komunisti, na poticaj đakovača Račana iz CK, marksistički »uklonili« sve nejasnoće između »klasnoga« i »nacionalnoga«, što je već više puta spomenuti Matijaković sazeo u završnim riječima: »Trebali bi donijeti stav o svim ovim nepravilnostima o kojima smo danas čuli, a posebno o ovom što smo sad zadnje raspravljali, djelovanje Crkve. Sve što nam zapne za oko da to zapamtimo i da to javimo, da pojedine crkvene novine donesemo ovdje i da vidimo ako ima nečega da interveniramo. Tu imamo i našu vjersku komisiju, i ako u budo nekih većih problema, da interveniramo. Ako se slažete da to bude i zaključak Komiteta.« (isto, str. 7).

Svi spomenuti (neo)marksisti, lenjinisti, komunisti i slični »isti«, od đakovačkih komunista do predsjednika Mesića, nisu, zasigurno, nikada ni čuli za upozorenje francuskog filozofa, ekonomista i sociologa Pierrea Josepha Proudhona koji je u pismu Marxu još davnog 17. svibnja 1846. poručio: »Pružimo svijetu primjer učene i dalekovidne snosljivosti, no, budući da smo na čelu pokreta, ne pravimo od sebe čelnike nove neosvojivosti, ne poziramo kao apostoli nove religije...« (Jean Ellenstein: »Marx: Život i djelo«, »Globus«, Zagreb, 1986, str. 66). ■